

μωρήθησαν, αβυσσώδεις· μετακαλούμενοι, καθώς ο το σούτον εύδοκίμητας Βενιαμίν Δουρβάν μετετέθη εἰς τὴν ἀκμὴν τῶν κοινῶν ἐλπίδων καὶ τῆς γενικῆς εὐχαριστήσεως. Τοῦτο δὲν φαίνεται παντελῶς παράδοξον εἰς τὸν ἐνθυμούμενον, ὅτι δύο ἐκ τῶν εἰλικρινεστάτων τῆς Γαλλίας φίλων ὑπουργοὶ Ἕλληνες, ὁ Πηλ. καὶ Ἀδερδην, ἠναγκάσθησαν σχεδὸν νὰ ἐπαπειλήσωσι πόλεμον διὰ τὴς κατὰ τὴν Γαίτην διαβολῆς καὶ ῥαδιουργίας τριβολιμαχίῳ τινὸς ἱερικοστούλου τοῦ Πρίστιαρ!

Ἐκ τῆς ἀδελφείας καὶ ἀνωτάτου ταύτης καταστάσεως ἐπαθον ὁμολογουμένως οἱ Ὀλλανδοὶ ὡς ἀπορροισάμενοι. Ἀλλὰ μετὰ τὴν κατὰ τὸ 1819 ἐπιδρομήν, ἣτις ἐδίδωκε πολὺ τὴν ἀποκρίαν, ἀπεδείχθη ὅτι οἱ συνιστάμενοι αὐτῇ εἶχον δικαίωμα νὰ ἀπεικονίσωσι κραταιωτέραν ὑπεράσπισιν. Τότε ἡ Κυβέρνησις, διὰ νὰ ἐλαττώσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν στατιζόντων εἰς τὴν μητρόπολιν, ἠναγκάσθη νὰ μεταστῇ εἰς τὸ Ἀκρωτήριον πολλοὺς ἀργούς· ὅθεν ἔδωκε 50 χιλ. λιρῶν, εἰς 1.250,000 φράγκων πρὸς θορακίσαν διαφόρων χρεῶν τῆς ἀποικίας. Οἱ δὲ νέοι ἄποικοι, παραληφθέντες ἐκ τῆς τάξεως βιομηχανῶν καὶ γεωργῶν καὶ στατιωτῶν ἀπομάχων, ἡ ἀπολυθέντων μετὰ τὸ 1815—21, κατεκλήσαντες τὴν ἐπαρχίαν τῆς Ἀδωνίας, τὴν κειμένην ἐπὶ τῶν μεθωρίων αὐτῶν τῆς Καρρερίας, ἀνέγειραν ἐμφυον, οὕτως εἰπεῖν, προπύργιον κατὰ τῶν βαρβάρων, ἀντεταλμιζόν δὲ συγχρόνως καὶ τοὺς μεμφιμοῦσιν τας Ὀλλανδοὺς. Ἀλλ' οἱ Ἕλληνες μεταναστεύσαντες μετεκόμισαν αὐτοὶ καὶ τὰ πολιτικὰ τῶν δικαιοῦμα, καθὼς καὶ τὰς ἐθνικὰς τῶν δοξασίας· ὥστε ἡ ἀπελευθέρωσις τῶν δούλων ἐβελήθητο περισσύτερον καὶ ἐκ μόνης τῆς περιστάσεως ταύτης. Μόλις τῷ ὄντι κατακαθόντες ἐπεχείρησαν νὰ ὑπεραπείκωνται τὰ γενικὰ συμφέροντα διὰ τῆς τυπογραφίας· ὅτι δὲ οὐκ ἠδύναντο νὰ μαντεύωσι καὶ οἱ προκατοχοὶ τῶν (Ὀλλανδοὶ) ἤρχισαν ἥδη νὰ πραγματοποιῶσιν αὐτοὶ, ὡς γνωρίζοντες πῶς νὰ ἀποτινέωται πρὸς τὴν Κυβερνήτην, ἡ τὸ Κοινδοβούλιον, πῶς δὲ νὰ παρασκευάζωσιν ὑπερασπιστὰς καὶ συμμάχους, ἀλλήλους δὲ διὰ τῶν ἐφημερίδων τῆς πατρίδος τῶν. Διὰ ταῦτα ἀπὸ τοῦ 1822 ἤδη ἡ ἀρχὴ τὴν βουλὴν νὰ διορίσῃ ἀνακρίτικόν συνέδριον, προτρέπον εἰς τὰ καλὰ τὴν Κυβερνήτην, εἰτα κατὰ τὸ 1822 ἐζήτησαν δι' ἀναφορὰς καὶ Συνταγματικὸν χάρτην· κατὰ δὲ τὸ 1825 ἀπῆλθον τὴν ἐλευθοροτυπίαν, βαλμηθὲν δὲ κατήντησαν νὰ ἀπολαύσωσι πάντες τοὺς δημοτικὸς θεσμοὺς καὶ τὰ δικαιώματα τῆς ἀτομικῆς ἐλευθερίας. Τὸ Συντάγμα ὅμως δὲν ἐδόθη εὐθὺς, ὡς μὴ ὑποχρεουμένης δέσθην εἰς τοῦτο τῆς Κυβερνήσεως κατὰ τὴν μετὰ τῶν Ὀλλανδῶν συνυμολογίαν τοῦ 1806· ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἡ Κυβέρνησις προθυμῆς νὰ καταστήσῃ ἐκτελεστικόν τι συμβούλιον, τὸ ὁποῖον μετ' οὐ πολὺ μετεβλήθη εἰς νομοθετικόν, διέπον πᾶσαν τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν τοπικῶν ὑποθέσεων. Ἀρχόντος δὲ τῶν ἀποικίων ὡς ὑπουργοῦ τοῦ Λόρδου Ρούσσελ, συζητήθη καὶ ὁ περὶ Συντάγματος λόγος, ὥστε παρεδέχθη μὲν αὐτὸ ὁ Σιάνλεϋ, ἀπέδωκε δὲ ἐπ' αὐτῷ ὁ Γκρέϋ, ὅναι διὰ περιστάσεις διαφόρους παρεμπετούσας ἀνεβλήθη μέχρι τοῦδε ἡ δημοσίευσίς του.

Ἡ φιλία καὶ δημοφροσύνη τῶν Ὀλλανδῶν καὶ τῶν Ἀγγέλων ὑπῆρξεν ἀνέκτα, εἰλικρινὴς ὑπὲρ τοῦ κοινού καλοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἡ Κυβέρνησις συνετέλεσε πολλὴ εἰς τοῦτο· διότι κατὰ τὸ 1833 ἐψήφισε καὶ πίστωσιν 20.000,000 (50,000,009! φράγκων) πρὸς ἀπολύτρωσιν τῶν ἀνδραπόδων, ὅσα ἐδούλευον ἐτι ὡς υποζύγια εἰς τὴς ἀποικίας τῆς (1). Πάντες οἱ λαοὶ τότε ἐπευφάνησαν εἰς τὸ φιλόανθρωπον τοῦτο εὐεργέτημα τόσῳ μάλλον, ὅσῳ παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσιν σφαλερὰν τιμὴν ὑπόληψιν, ἡ διατήρησις τῶν ἀνδραπόδων ἀπέβηκε σχεδὸν βαρυντικότερα παρὰ τὴν τῶν ἐλευθέρων ἐργατῶν (2). Ἀλλ' οἱ ἐκπαλὶ προωριζόμενοι νὰ ἐργάζωνται πῶς ἄρα γε κατ' ἀρχὰς ἐμελλον νὰ μεταχειρισθῶσι τὴν ἐλευθερίαν τῶν, εἰμὴ περιπλάτυνον ὡς τυχοδιώκται καὶ κλέπτοντες. Τοῦτο πραγματικῶς συνέβη πολλοῦ πρὸς μαγίστην βλάβην τῶν λευκῶν κατοίκων καὶ εἰς τὴν Γαλδωνίαν, καὶ τὴν Γουάιναν, καὶ τὴν Ἰαμοίκην, καὶ τὴν Γραιάδα καὶ ἄλλοις.

Εἰς τὸ Ἀκρωτήριον ὅμως μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν ἀνδραπόδων εἰσεβλάν, ἐκ νέου οἱ δημογεῖτες αὐτῶν Κάρροι, προχωρήσαντες μέχρι καὶ τῆς Γραχαντόσου (Γραχανπόλεως) πρωτεύουστος τῆς Ἀδωνίας, ἀρῶντες, διαρκάζοντες, κίοντες καὶ καταστρέφοντες ἀδιακρίτως τὸ προσηγόν. Οἱ δὲ Ἀγγελοὶ καὶ Ὀλλανδοὶ, ἂν καὶ κατελήθησαν ἐξ ἀπορροῦς, ἀπέκοσαν συνελθόντες τοὺς Κάρρους· ὁ πολέμους ὅμως οὗτος πόλεμος μόλις ἐτεροίωθη κατὰ τὸ 1835 (3).

Μετὰ τὸ συμβεβηκός τοῦτο οἱ παθόντες ἄποικοι ἤλπιζον ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἤθελε τοὺς βοηθήσει, ἡ τοὺς λάχιστον τοὺς δικαιοῦται· ἀλλ' ἠπατήθησαν πάλιν. Ὁ πολέμαρχος Βενιαμίν Δουρβάν ἀποκρούσας τοὺς πολέμους, συμπεριέλαθε, εἰς τὴν ἀποικίαν τὸ μετοξὺ τοῦ

(1) Οἱ δοῦλοι, ἢ θεράποντες γεωργῶν, οἱ ἐξαγορασθέντες κατὰ τὸ 1833 εἰς τὸ Ἀκρωτήριον, διὰ λίρ. 1,193,095 ἢ 29 827,125 φράγκων ἦσαν 29,111.

(2) Ἡ διατὴν ὑπὲρ ἐνὸς ἀνδραπόδου, συμπεριλαμβανομένων πάντων, δηλ. τροφῆς κατὰ τὰς ἐργασίμων καὶ ἐρτασίμων ἡμέρας, ἐνδυμασίας, κατοικίας, περιέχεται εἰς 2 γρ. καὶ 50|00 κατὰ πᾶσαν ἡμέραν· ἐνῶ ὁ μισθὸς τοῦ ἀπλοῦ καὶ ξέρου ἐργάτου εἰς τὴν Εὐρώπῃ δὲν ἐπερβαίνει τὸ 2 γρ. καὶ 50|00. Σημειώτερον ὅτι τὸ ἀνδράποδον ἔχει τὸ σάββατον ὅλον ἀμεινωμένον εἰς ἰδίαν του ὥφέλειαν, καλλιεργῶν τὸν κηπὸν του κτλ.

Σ. τοῦ Μεταφρ. Ἰσως τοιαύτη καταστάσις καὶ ἡ κατάστασις τῶν ἀνδραπόδων καὶ ἄλλων τιμῶν τῶν, ὥστε οἱ χωροδεδόται δὲν φαίνονται τόσο ἀξιομακάριστοι, ὅσον κοινῶς τοὺς νομίζομεν.

(3) Τὸ τάγμα, τὸ ὁποῖον κατεδίωξε τοὺς Κάρρους, διανοῦντος τοῦ Βενιαμίν Δουρβάν συνέκειτο ἐκ 3154 ἀνδρῶν· ἐκ τούτων δὲ 1515 ἦσαν τακτικοὶ στρατιῶται, 1689 κάτοικοι μετὰ 6 τηλεβόλων· ἡ δὲ ὁπισθοφυλακὴ διαμείνατο εἰς τὰ μεθόρια, περιελαμβάνοντες 2,000 δηλ. 516 τακτικοὺς στρατιώτας, 620 πολίτας καὶ 965 Χοτεντότους μετὰ 4 τηλεβόλων.